

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

GYNEKOLÓGIA A PÔRODNÍCTVO

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Gynekológia a pôrodnictvo je špecializačný odbor, ktorého náplňou práce je prevencia, diagnostika, liečba a dispenzarizácia chorôb ženských pohlavných orgánov a prsníka, starostlivosť o fyziologický a patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia.

Minimálna dĺžka trvania špecializačného štúdia podľa príslušných smerníc Európskej únie je 4 roky.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia v Slovenskej republike na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie Ministerstva zdravotníctva SR na ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zo dňa 7.12.2005 je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo je úspešné absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo a získanie vysokoškolského titulu Medicinæ Universæ Doctor (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností na získanie špecializácie v rámci špecializačného odboru gynekológia a pôrodnictvo

1. Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Uchádzač musí poznať všetky právne predpisy vzťahujúce sa na jeho činnosť a problematiku v odbore gynekológia a pôrodnictvo v regióne v nadväznosti na celoštátnu zdravotnú situáciu. Musí preukázať hlboké teoretické vedomosti z oblasti gynekológie a pôrodnictva. Súčasne je nutné, aby uchádzač o špecializované štúdium ovládal teoretické a praktické vedomosti a zručnosti z interdisciplinárnych odborov, akými sú anesteziológia, resuscitácia a intenzívna medicína, algeziológia, klinická biochémia, hematológia, mikrobiológia, cytológia, gynekologická histopatológia, klinická genetika, klinická farmakológia, klinická imunológia a alergológia, patoendokrinológia, sexuológia, perinatológia, neonatológia, urológia, chirurgia, klinická fyziatria, balneológia a rehabilitácia, toxikológia, hygiena, epidemiológia a verejné zdravotníctvo, zobrazovacie vyšetrovacie metódy, chirurgická, urologická a anesteziologická problematika v rozsahu určenom pre lekára s erudíciou na operačnej sále a iné.

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Teoretické vedomosti z oblasti gynekológie:

- Anatómia a fyziológia ženských a mužských pohlavných orgánov, malej panvy, dutiny brušnej a prsníkov
- Embryológia a vrodené vývojové chyby urogenitálneho traktu
- Základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v gynekológii
- Patofyziológia, skrining, diagnostika, klinický priebeh a liečba zápalových ochorení ženských pohlavných orgánov a prsníka
- Patofyziológia, diagnostika, klinický priebeh a liečba endokrinologicky podmienených ochorení
- Diagnostika a liečba sterility a infertility
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba urogynekologických ochorení
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba nádorových ochorení ženských pohlavných orgánov
- Plánované rodičovstvo a antikoncepcia
- Gynekologická sexuológia
- Gynekológia detí a adolescentov
- Klimaktérium, postmenopauza a sénium
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba ochorení prsnej žľazy
- Náhle príhody v gynekológii
- Diferenciálne diagnostické problémy v gynekológii
- Klinická farmakológia gynekologických ochorení
- Problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu ku gynekológii
- Etické a právne problémy v gynekológii
- Práva dieťaťa, práva osôb so zdravotným postihnutím, identifikácia násillia páchaného na dieťaťu vo všetkých jeho formách vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi

Teoretické vedomosti z oblasti pôrodnictva:

- Oplodnenie a vývoj oplodneného vajíčka
- Anatómia rodidiel vo vzťahu ku gestácii
- Základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v pôrodnictve
- Fyziologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia
- Patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia
- Materno - fetálna medicína
- Fyziologické ukončenie tehotnosti
- Programované ukončenie tehotnosti v jednotlivých trimetroch
- Operačné techniky ukončenia tehotnosti
- Náhle príhody v pôrodnictve
- Diferenciálne diagnostické problémy v pôrodnictve
- Klinická farmakológia v pôrodnictve
- Problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu k pôrodnictvu
- Etické a právne problémy v pôrodnictve
- Základné vedomosti z fyziológie a patológie novorodenca

2. Rozsah praktických vedomostí a zručností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Uchádzač musí preukázať praktické zručnosti, vedomosti a skúsenosti na úrovni požadovaných poznatkov v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo. Podmienkou absolvovania skúšky zo špecializačného odboru gynekológia a pôrodníctvo je praktické preukázanie vedomostí z dokumentácie, výkazníctva a povinného hlásenia ochorení na úrovni ambulantnej a lôžkovej starostlivosti a absolvovanie kvalifikačnej operácie.

Praktické vedomosti a zručnosti potrebné na výkon špecializovaných pracovných činností v gynekológii:

- Praktické vedomosti z topografickej anatómie malej panvy, brucha, hrudníka a axily vo vzťahu ku gynekologickým operáciám v malej panve a operáciám prsníka
- Štandardná ambulantná prax
- Operácie a asistencie pri operáciách
- Palpačné vyšetrenie genitálu, prsníkov, regionálnych oblastí a brucha
- Odobratie a vyhodnotenie mikrobiálneho obrazu pošvového
- Odobratie a vyhodnotenie funkčnej a onkologickej cytológie z vulvy, vagíny a cervixu
- Kolposkopia a rozšírená kolposkopia
- Odber biologického materiálu z vagíny, cervixu a regionálnych oblastí na mikrobiologické, parazitologické, virologické a histologické vyšetrenie
- Odber moču uretrálnou cievkou
- Ultrazvukové vyšetrenie abdominálnou a vaginálnou sondou
- Popis RTG snímok, hysterosalpingografie, počítačovej tomografie, nukleárnej magnetickej rezonancie, pozitronovej emisnej tomografie a klinická aplikácia ich záverov
- Kardiopulmonálna resuscitácia

Praktické vedomosti a zručnosti potrebné na výkon špecializovaných pracovných činností v pôrodníctve:

- Štandardná ambulantná prax
- Operácie a asistencie pri operáciách
- Komplexné palpačné, ultrazvukové a kardiokardografické vyšetrenie tehotnej a plodu vo všetkých štádiách tehotenstva, pôrodu a šestonedelia
- Vyšetrenie pulzným fetálnym oxymetrom
- ST analýza fetálneho elektrokardiogramu
- Prenatálna diagnostika (klinická genetika, amniocentéza, patológia plodovej vody a jej vyšetrenie, biopsia choriových klkov a kordocentéza)
- Vedenie fyziologickej tehotnosti
- Diagnostika a liečba patologických stavov v tehotnosti (krvácanie, včasná gestóza, preeklampsia, eklampsia, systémové ochorenia, Rh izoimunizácia)
- Diagnostika a liečba hroziaceho potratu
- Diagnostika, liečba a vedenie predčasného pôrodu
- Vedenie fyziologického pôrodu
- Diagnostika a riešenie nepravidelností pôrodu (pôrodné sily a cesty, polohy plodu)

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

- Indikácie k operačnému ukončeniu pôrodu
- Praktická znalosť všetkých operačných techník ukončenia tehotnosti (revízia a evakuácia dutiny maternice, vákuumextrakcia, forceps, cisársky rez)
- Diagnostika a liečba závažných pôrodných komplikácií (krvácanie, diseminovaná intravaskulárna koagulácia, embólia plodovou vodou, eklamptický záchvat, závažné pôrodné poranenia – ruptúra pošvy a uteru)
- Ošetrovanie novorodenca
- Kardiopulmonálna resuscitácia

Uchádzač musí preukázať osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie verbálnej aj neverbálnej a asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných pacientov. Hodnotenie komunikácie a riešenie komplikovaných pacientov je hodnotené školiteľom aj garantom štúdia.

3. Minimálny počet požadovaných výkonov

Minimálny počet požadovaných výkonov v gynekológii:

- **400 ultrazvukových vyšetrení** - 200 abdominálnou sondou
- 100 vaginálnou sondou
- 100 vyšetrení Dopplerom
- **300 kolposkopických vyšetrení** - 200 základných kolposkopií
- 100 rozšírených kolposkopií

	Operácie	Asistencie
• Evakuácia a revízia maternice	50	
• Diagnostické laparoskopie	30	10
• Diagnostické hysteroskopie	10	
• Laparoskopické operácie	25	10
• Hysteroskopické operácie	5	
• Abdominálne hysterektómie	25	10
• Vaginálne hysterektómie	5	10
• Iné vaginálne operácie	20	10
• Operácie chirurgie prsníka	5	10
• Urogynekologické operácie	10	10
• Spracovanie chorobopisu	200	

Minimálny počet požadovaných výkonov v pôrodníctve:

- **500 ultrazvukových vyšetrení plodu** - 200 biometrických vyšetrení
- 200 morfológických vyšetrení
- 100 vyšetrení Dopplerom

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

• Vaginálne pôrody	200		
		Operácie	Asistencie
• Amniocentézy	5		10
• Extrakčné pôrodnické operácie	10		10
• Sutura pôrodného poranenia	100		
• Cisársky rez	50		25
• Spracovanie chorobopisu	200		

Okrem počtu výkonov sa u účastníka hodnotí aj samostatnosť v rozhodovaní sa pri diagnostických postupoch a jednotlivých výkonoch.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v odbore gynekológia a pôrodníctvo trvá 5 rokov. Formami výučby sú teoretická a praktická časť, pričom praktická časť má prevahu.

Teoretická časť sa realizuje formou samostatného štúdia povinnej a doporučenej literatúry, účasťou na vzdelávacích a školiacich podujatiach, sústavným vzdelávaním a vypracovaním jednej špecializačnej písomnej práce v poslednom roku špecializačného štúdia.

Práca musí byť odovzdané najneskôr tri mesiace pred predpokladaným termínom špecializačnej skúšky.

Praktická časť štúdia sa realizuje na gynekologicko-pôrodníckej klinike/oddelení pod vedením školiteľa. Každoročne je na akreditovanom pracovisku Lekárskej Fakulty Univerzity Komenského vykonávaná kontrola plnenia predpísaných aktivít v záznamníku zdravotných výkonov („logbooku“), pričom je vypracovaný aj individuálny štúdiálny plán účastníka. Počas špecializačného štúdia účastník absolvuje 5 prípravných kurzov (v ročných intervaloch) na akreditovanom pracovisku a v 5-tom ročníku špecializačný kurz pred špecializačnou skúškou.

V rámci odbornej zdravotníckej praxe je ambulantná prax a prax v príbuzných medicínskych odboroch s dĺžkou trvania maximálne 15 mesiacov.

Z toho

- 9 mesiacov ambulantná prax na lôžkovom gynekologicko-pôrodníckom oddelení
- 2 mesiace všeobecná chirurgia
- 2 mesiace anestéziológia a intenzívna medicína

a 45 mesiacov na gynekologicko-pôrodníckom pracovisku.

Po absolvovaní piatich rokov štúdiá a všetkých piatich prípravných kurzov sa účastník prihlasuje na špecializačný kurz a špecializačnú skúšku. Podmienkou schválenia podanej prihlášky je okrem spĺňania podmienok špecializačného štúdiijného programu aj úspešné absolvovanie špecializačného testu. V prípade neúspešného absolvovania testu je možné podať prihlášku na absolvovanie špecializačnej skúšky v najbližšom termíne.

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

Špecializačné štúdium je ukončené špecializačnou skúškou pred komisiou, obhajobou špecializačnej písomnej práce, úspešným absolvovaním kvalifikačnej operácie a zvládnutím simulovanej pôrodníckej komplikácie. V prípade neúspešného absolvovania špecializačnej skúšky je možné podať žiadosť o jej opakovanie najskôr po jednom roku.

prof. MUDr. Miroslav Borovský, CSc.
odborný garant špecializačného študijného programu